

Svømmende rødrev og silender. Foto: Hans Tore Bakkeli

Hvordan står det til med rypene på Agder?

Hvordan sikre en fremtidsrettet rypeforvaltning?

Åpent seminar 15.- 16. oktober 2013 på Bykle hotell

Innspill fra NJFF Vest-Agder

v / Øystein Stamland

- Leder av Jakt og Viltstellutvalget i fylkeslaget, NJFF Vest-Agder
- Rypejeger fra 1964
- Skytter
- Forhenværende revejeger
- Allsidig jakterfaring
- Har jakta ryper på samme terreng i Aust-Agder i de 42 siste sesonger

Stikkord for forvaltning:

- Reguleringer må være tilpasset behovet, men hva er behovet og hvem skal definere behovet? Grunneiere? Jegere / brukere eller «andre»?
- Vi må ha definerte mål for forvaltningen, men hvem skal definere målet?
- Rammevilkår – hvordan skal vi sikre produksjonsgrunnlaget? Dette er mangfoldig. Stikkord – stamfuglbestand, klima, næringsgrunnlag og miljø for rypene, predatorer, annen bruk av naturen (husdyr, beite, lyngbrenning, hogst etc), jaktuttak og så videre.
- Hvordan kan vi skaffe oss faktagrunnlag? Vi vet ikke hvorfor situasjonen er slik den er. Vi vet at situasjonen har vært bedre, men vi vet også at den har vært adskillig dårligere. Se utklipp i presentasjon fra Hell

- Hvis vi pålegger jegere å rapportere antall jakt – dager for hver art de har jakta på ved den årlige obligatoriske jaktrapporten så kunne vi få tall for antall ryper som er felt pr jaktdag. Dette ville være adskillig mer interessant enn dagens tall som kun sier noe om antall ryper som er skutt pr sesong. Men vi ville fortsatt mangle alle de andre parametere som for eksempel antall rev, mår, rovfugl og andre predatorer som jakter hele året, og alle andre faktorer som påvirker rypebestanden.

Konklusjon?

- Alle ønsker en størst mulig rypebestand. Stikkord: økonomi og naturopplevelse
- Alle ønsker en best mulig forvaltning, men hvordan oppnår vi dette?

Tradisjonelt blir følgende tiltak diskutert, litt spissformulert

- Hel eller delvis fredning
- Kortere eller lengre jakt sesong
- «Bag – limit»

Dette er stort sett negative reguleringer for både jegere og grunneiere, og resultatet av disse reguleringene kan diskuteres

- Fredning er antagelig ikke en fornuftig forvaltningsform. Stikkord: Det er vanskelig å vise til gode erfaringer. Eksempel frivillig fredning av storfugl i det vesentlige av Vest-Agder i flere 10 – år har ikke gitt økning i bestanden. Fredning over flere år kan også føre til at tradisjon og erfaring går tapt. Det har også negativ økonomisk konsekvens for grunneiere.
- Bag – limit. Personlig er jeg ikke motstander av baglimit, men jeg tror ikke det er en egnet reguleringsform. Limit må i tilfelle justeres hvert år på et subjektivt grunnlag før jaktstart, og det kreves en meget omfattende kontroll for å ha noen virkning. Eksempel 5 jegere jakter i 5 dager med baglimit 5 ryper pr dag = 125 ryper. Uten baglimit ville de samme jegere ha skutt et antall ryper som står i forhold til bestanden? Hvor stor er forskjellen? Hva er riktigst? Er forskjellen verd innsatsen med kontroll?

Påstander

- Uten å ha dokumentasjon for det, så vil jeg anta at det kan være mange terreng som i dag leies ut uten noen form for forvaltningsplan, plan for bedre produksjonsgrunnlag eller regulering av jaktuttaket
- Lirypa er ikke en truet art i Norge. Ut fra fellingsstatistikken kan det se ut til at det er vesentlig større grunn til bekymring for storfuglen. Sesongen 2012 / 2013 ble det skutt 120 000 ryper og 5 800 storfugl

Spørsmål

- Har vi en bedre modell for å regulere jaktuttak enn lengde på jakttid, fredning, baglimit og lignende reguleringer, og som kan virke for hele landet hvis den følges opp av jegere og rettighetshavere?